

REFERAT Politisk Dialogforum Nordjylland 2026-2029 d. 04-05-2026

Mødedato Mandag d. 04. maj 2026 kl. 14:30

Mødested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Status på Sundhedsreform i Nordjylland.....	5
Orientering om Region Nordjyllands proces vedr. omlægning af institutions- og uddannelseslandsk	8
Lukket.....	10
Godkendelse: Kommende møder.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Deltagere

1-01-70-1-26

Sagsfremstilling

Medlemmer

Michael Klitgaard, borgmester, Brønderslev Kommune, KKR-formand
Lasse Frimand Jensen, borgmester Aalborg Kommune, KKR-næstformand
Niels Odgaard, borgmester, Læsø Kommune
Jon Andersen, borgmester, Frederikshavn Kommune
Søren Smalbro, borgmester, Hjørring Kommune
Christian Hem, borgmester, Jammerbugt Kommune
Niels Jørgen Pedersen, borgmester, Thisted Kommune
Jens Dahlgaard, borgmester, Morsø Kommune
Per Bach Laursen, borgmester, Vesthimmerland Kommune
Jesper Greth, borgmester, Rebild Kommune
Jesper Skov Mikkelsen, borgmester, Mariagerfjord Kommune
Mads Duedahl, regionsrådsformand, Region Nordjylland
Gitte Bundgaard, 1. næstformand, Region Nordjylland
Lene Linnemann, 2. næstformand, Region Nordjylland

Administrative deltagere

Mette Ankjær, Chefkonsulent, Region Nordjylland
Haukur Thorsteinsson, Chefkonsulent, KL
Jakob Krogh, Regionsdirektør, Region Nordjylland
Tommy Christensen, Kommunaldirektør, Aalborg Kommune
Vibeke Post, Kommunaldirektør, Brønderslev Kommune

Afbud

Jon Andersen, borgmester, Frederikshavn Kommune
Lasse Frimand Jensen, borgmester Aalborg Kommune, KKR-næstformand

Gæster

Beslutning

-

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

1-01-70-1-26

Sagsfremstilling

Dagsordenen er udarbejdet i samarbejde mellem KKR Nordjylland og Region Nordjylland.

Indstilling

Det indstilles, at Politisk Dialogforum Nordjylland

1. Godkender dagsordenen

Beslutning

Godkendt.

Punkt 3: Status på Sundhedsreform i Nordjylland

1-30-72-284-24

Resumé

Politisk Dialogforum Nordjylland orienteres om status på Sundhedsreformen i Region Nordjylland.

Status viser bl.a., at Nordjylland er godt med i forhold til den nationale tidsplan for implementering af reformen. Dog kan timingen blive påvirket af de igangværende regeringsforhandlinger.

Det indstilles, at Politisk Dialogforum drøfter eventuelle politiske opmærksomhedspunkter og tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedsreformen sætter rammen for omstillingen til et mere nært, lige og sammenhængende sundhedsvæsen. Siden reformaftalen i november 2024 har de nordjyske kommuner og Regionen arbejdet målrettet med implementeringen.

Implementeringen af Sundhedsreformen sker i takt med vedtagelsen af en række lovpakker og nationale politiske aftaler som fx 'Forårsaftale 2025 om implementering af sundhedsreformen'. Før udskrivningen af valget til Folketinget i 2026 var det forventningen, at forårsaftalen for 2025 skulle følges op af en tilsvarende aftale i foråret 2026 om de næste skridt i implementeringen. Den pågående proces med regeringsforhandlinger kan - udover eventuelle justeringer i en ny regerings tilgang til reformen - imidlertid påvirke timingen af nye politiske aftaler mv. i forhold til det forventede.

Retningen for det nordjyske samarbejde om reformen er lagt af det daværende Kontaktudvalg gennem en fælles vision samt en arbejds- og milepælsplan. Desuden anbefalede Kontaktudvalget etablering af det nuværende Politisk Dialogforum Nordjylland som ramme for det fortsatte toppolitiske samarbejde om bl.a. realiseringen af et nyt og mere nært sundhedsvæsen.

Herunder gives en kort status på arbejdet med sundhedsreformen i Nordjylland:

Etablering af nordjyske sundhedsråd

Den 1. januar 2026 trådte Region Nordjyllands nye politiske struktur i kraft med bl.a. to nordjyske sundhedsråd - Sundhedsråd Limfjorden og Sundhedsråd Vendsyssel. Sundhedsrådene skal danne rammen om et tæt og forpligtende samarbejde mellem region og kommuner om sundhedsopgaver i Sundhedsrådets geografiske område.

I 2026 er sundhedsrådene forberedende bl.a. i forhold til overtagelsen af opgaver fra kommunerne i rådets dækningsområde, beslutninger om samarbejdsaftaler og udarbejdelsen af nærsundhedsplanerne, der skal være godkendt senest den 1. april 2027.

Fra 2027 har sundhedsrådene det politiske og forvaltningsmæssige ansvar for regionale sundhedsopgaver, herunder drift og udvikling af hospitaler og udbygning af det nære sundhedsvæsen.

Opgaveflyt

Pr. 1. januar 2027 overgår myndighedsansvaret for patientrettet forebyggelse, specialiseret rehabilitering, akutsygepleje og sundheds- og omsorgspladser fra kommunerne til regionen. Et oplæg til den fremtidige drift af opgaverne for de to sundhedsråds områder blev godkendt i Regionsrådet i marts 2026 parallelt med politiske processer i kommunerne.

I Sundhedsråd Vendsyssel overtager regionen driften af sundheds- og omsorgspladser, akutsygepleje samt specialiseret rehabilitering. Dog varetager Læsø Kommune fortsat driften af akutsygepleje og sundheds- og omsorgspladser grundet geografiske forhold. Den patientrettede forebyggelse driftes fortsat af kommunerne i Sundhedsråd Vendsyssel - dog med en hybridmodel i Læsø Kommune i samarbejde med Regionshospital Nordjylland.?

I Sundhedsråd Limfjorden varetager kommunerne driften af den patientrettede forebyggelse. Regionen varetager tilrettelæggelsen af driften af den specialiserede rehabilitering for voksne i kommunerne (med undtagelse af Aalborg Kommune, jf. særskilt horisontal samarbejdsaftale om ambulant for voksne) samt for børnene i hele sundhedsrådets område. For akutsygeplejen og sundheds- og omsorgspladserne etableres en hybridmodel. Den indebærer, at Aalborg Universitetshospital drifter sundheds- og omsorgspladserne, mens kommunerne drifter akutsygeplejen, og at de to tilbud om muligt placeres samme sted og planlægges i tæt sammenhæng med hinanden.

Delingsaftaler

Senest den 1. juli 2026 skal der være indgået delingsaftaler mellem kommuner og region om de opgaver, regionen overtager pr. 1. januar 2027. Delingsaftalerne omfatter aktiver, passiver, rettigheder, forpligtelser og ansatte. De enkelte kommuners udkast til delingsaftaler drøftes bilateralt i løbet af maj med henblik på politisk godkendelse i kommuner og Regionsråd i juni. Det er afgørende for regionen at være klar til at overtage sundheds- og omsorgspladserne den 1. januar 2027, herunder have et tilstrækkeligt antal medarbejdere til at løse opgaverne samt løsninger, der kan holdes indenfor den økonomiske ramme, som regionen har fået til opgaven.

Medarbejdere, der overføres som følge af delingsaftalerne, er omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven, og processen understøttes af både nationale og lokale forhandlinger samt et fælles nordjysk HR-netværk på tværs af kommuner og region.

Almen medicinske tilbud

Sundhedsreformen indebærer en styrkelse af det almenmedicinske tilbud som led i omstillingen til et mere nært sundhedsvæsen og mere lige adgang til sundhedstilbud. Styrkelsen har indtil videre bl.a. omfattet:

- *En national model for fordeling af praktiserende læger på tværs af landet* - baseret på borgernes samlede behandlingsbehov. Modellen fastlægger, hvor mange lægekapaciteter, der maksimalt må være i hvert enkelt sundhedsråds geografiske område. Som følge af dette må Nordjylland oprette yderligere 27 lægekapaciteter: 10 i Sundhedsråd Vendsyssel og 17 i Sundhedsråd Limfjorden. I Nordjylland er der bl.a. på den baggrund oprettet 16 nye lægekapaciteter oveni de allerede ledige kapaciteter og kapaciteter knyttet til Regionsklinikker. Og siden december 2024 har regionen alt i alt overdraget 22 lægekapaciteter til praktiserende læger.
- *Nye regler for, hvor mange patienter en praktiserende læge eller lægeklinik som minimum skal have* - så antallet tilpasses efter, hvor stort behandlingsbehov borgerne i området har. Det betyder, at læger i områder, hvor patienterne i gennemsnit er mere syge og har brug for mere behandling, skal have færre patienter tilknyttet. Omvendt kan læger i områder med færre og mindre syge patienter have flere patienter. I Nordjylland har det betydet, at det gennemsnitlige minimumsantal patienter pr. klinik er faldet fra 1.600 til 1.461 på tværs af 140 klinikker. Processen med ændring til nye minimumspatienttal er forløbet uproblematisk.
- *En national opgavebeskrivelse for almen praksis*, som bl.a. tydeliggør klinikkernes opgaver og regionens myndighedsansvar. Ny samarbejdsstruktur for det almen medicinske område er forelagt de to sundhedsråd.

Der udestår afklaring af ny aftalemodel (som bl.a. vedrører økonomi, kvalitet og efteruddannelse) samt en ny honorarstruktur.

Proces for budget 2027

I forbindelse med regionens proces for budget 2027 har sundhedsrådene i 2026 en rådgivende rolle, hvor de kan afgive input til den regionale budgetlægning indenfor deres områder.

Sideløbende drøfter sundhedsrådene midler til nye kommunale indsatser, der understøtter udbygningen af det nære sundhedsvæsen fra 2027 (den kommunale del af "investeringsmotoren"). I 2027 udgør disse midler i alt 38,3 mio. kr. (fordelt med 26,8 mio. kr. til Sundhedsråd Limfjorden og 11,5 mio. kr. til Sundhedsråd Vendsyssel), og fra 2027 og frem lægges der op til, at de udmøntes med nærsundhedsplanerne som retningsgivende grundlag. Den regionale investeringsmotor udgør i 2027 ca. 51,8 mio. kr. Sundhedsrådene får på møderne i maj mulighed for at komme med input til konkrete initiativer, som kan bidrage til at vende hospitalerne ud af og styrke det nære sundhedsvæsen.

Derudover er der i 2027 afsat ca. 11,8 mio. kr. i regi af '10-årsplan for Psykiatri' målrettet psykiatri, der forventeligt kan omfatte både regionale og kommunale initiativer. Det forventes, at den konkrete udmøntning kan drøftes i sundhedsrådene i løbet af efteråret 2026.

Endelig er der med sundhedsreformen givet 3,5 mia. kr. i perioden 2027-2031 til anlæg og herunder fysiske rammer for lokale sundhedsindsatser samt investeringer i IT, teknologi og udstyr. Region Nordjyllands andel udgør 440 mio. kr., som fordeles med 317 mio. kr. til Sundhedsråd Limfjorden og 123 mio. kr. til Sundhedsråd Vendsyssel. Hvert sundhedsråd skal senest 1. april 2027 udarbejde en plan for midlernes anvendelse, som dækker hele perioden fra 2027-2031. Forberedende drøftelser gennemføres i 2026 - forventeligt med drøftelse af udkast til plan i slutningen af året.

Timing i budgetprocessen kan - ligesom timingen for reformarbejdet i bredere forstand - blive påvirket af de igangværende regeringsforhandlinger afhængigt af, hvornår der fx indgås økonomiaftale for 2027 mellem Regeringen og Danske Regioner.

Fra Regional Udvikling til Miljø, Mobilitet og Uddannelse

Sundhedsreformen medfører også flytning og bortfald indenfor de opgaver, der hidtil har ligget i det tidligere Region

Udvikling. Regionen udarbejder således ikke længere en Regional Udviklingsstrategi. Opgaveporteføljen omfatter nu miljøområdet (jordforurening, råstoffer og bæredygtighed), mobilitet og kollektiv trafik samt ungdomsuddannelser og er pr. 1. februar 2026 samlet i en ny afdeling og et stående politisk udvalg med betegnelsen ”Miljø, Mobilitet og Uddannelse”. Som nævnt i anden sag til Politisk Dialogforum Nordjylland forventes Uddannelsesområdet (EPX-reform) at have politisk fokus de kommende år.

Regionen deltager fortsat i Business Region North Denmark (BRN) og Norddanmarks EU-kontor i justeret form. I et andet punkt på dagens møde i Politisk Dialogforum Nordjylland samles op på den seneste borgmestertur til Bruxelles med mulighed for en overordnet drøftelse om retningen for EU-interessevaretagelsen, herunder organiseringen.

De regionale kulturopgaver varetages i 2026 af Regionen, hvorefter midler overgår til kommunerne pr. 1. januar 2027, jf. reformen.

Indstilling

Det indstilles, at Politisk Dialogforum Nordjylland:

1. drøfter eventuelle politiske opmærksomhedspunkter og tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Politisk Dialogforum Nordjylland tog orienteringen til efterretning.

I drøftelsen blev der peget på centrale opmærksomhedspunkter vedr. etablering og drift af de regionale omsorgspladser – herunder placering, ejerforhold (bygninger) samt udnyttelse af eksisterende rammer vs. behov for eventuelt nybyggeri i tilknytning til de eksisterende sygehusmatrikler.

Regionen nævnte desuden, at kommunerne, jf. forudsætninger i Forårsaftalen, fortsat forventes at drive og finansiere 30% af den kapacitet (midlertidige/aflastningspladser), som ikke overgår til regionen som sundheds- og omsorgspladser.

Punkt 4: Orientering om Region Nordjyllands proces vedr. omlægning af institutions- og uddannelseslandskabet på ungdomsuddannelsesområdet

1-01-70-1-26

Resumé

Den nationale aftale om EPX (SMV-regering, SF og DF, februar 2025) indebærer en grundlæggende ændring af udbud, institutionsstruktur og samarbejder på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Reformens mål er nærhed, stærke ungdomsmiljøer, faglig bæredygtighed og tydelige overgange.

Regionerne har en række store opgaver i processen - særligt ift. at initiere dialog med institutionerne og sikre fremdrift i de lokale drøftelser skolerne imellem. Derudover indsamler Regionen de enkelte institutioners tilkendegivelser af ønsker om udbud, hvorefter Regionsrådet skal komme med deres anbefalinger, inden det hele sendes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Region Nordjyllands grundlæggende tilgang til opgaven er, at robuste institutioner, stærke uddannelsesmiljøer samt lokal tilgængelighed skal tænkes sammen frem for at blive set som modsætninger.

Det er Børne- og Undervisningsministeren, som træffer endelig beslutning om det nye uddannelses- og institutionslandskab - forventeligt i 2. kvartal 2027.

Politisk Dialogforum Nordjylland orienteres om den planlagte proces for omlægningen - herunder om Region Nordjyllands rolle i processen.

Sagsfremstilling

I februar 2025 indgik regeringen aftale med Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti om en reform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (EPX) fra 2030. Uddannelsen giver de unge en ny vej fra grundskolen til fx erhvervsuddannelser eller videregående uddannelser.

Reformen medfører en større strukturel omlægning af uddannelseslandskabet, som vi kender det i dag (se bilag 1 med oversigt over de nordjyske ungdomsuddannelsesinstitutioner). Der skal ske sammenlægning og spaltning af eksisterende institutioner og afdelinger for at sikre økonomisk bæredygtige og attraktive uddannelsesmuligheder i hele landet.

Sideløbende hermed skal de nye EPX-udbud placeres, og det samme gælder for de gymnasiale enkeltfag (nuværende hf-enkeltfag) og almene voksenuddannelser (avu/almene voksenuddannelser, fvu/forberedende voksenuddannelser og obu/ordblindeundervisning). Alt dette sker i separate, men dog sammenhængende og parallelle spor.

Omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet skal ske med afsæt i en række overordnede pejlemærker udmeldt fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Pejlemærkerne afspejler, at der er store forskelle i geografi, samt at omlægningen er en kompleks proces med flere og til tider modsatrettede hensyn (se bilag 2 med de nationale pejlemærker, udmeldt af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet).

I Nordjylland skal omlægningerne realiseres i en kontekst præget af:

- faldende og ujævnt fordelte ungdomsårgange
- store geografiske afstande og transportudfordringer
- betydelige forskelle mellem byområdernes volumen og uddannelsesprofiler

Regionens rolle

Den kommende omlægningsproces bliver omfattende og indebærer store forandringer for både den enkelte institution og for det samlede uddannelseslandskab.

Regionens hovedopgave er at sikre, at processen forløber åbent, inddragende og med fokus på løsninger, der både er fagligt velfunderede og politisk holdbare. Det indebærer at Regionen:

- tager initiativ til dialog med uddannelsesinstitutionerne
- sikrer, at alle institutioner inddrages og høres
- understøtter de lokale drøftelser og omlægningsprocesser
- bidrager til, at der udvikles løsninger, som er realistiske og bæredygtige - både fagligt, socialt og økonomisk.

Regionens grundlæggende tilgang er, at robuste institutioner, stærke uddannelsesmiljøer samt lokal tilgængelighed skal tænkes sammen frem for at blive set som modsætninger.

Processen er krævende for alle parter. Der er meget på spil for skolerne, og der kan ikke forventes enighed alle steder. Hvis det lokalt ikke er muligt at opnå enighed om et nyt uddannelses- og institutionslandskab, kan de to udpegede opmænd inddrages. Opmændene kan bistå parterne med at finde løsninger og bringe processen videre.

Når de lokale drøftelser er afsluttet, indsamler Regionen tilkendegivelser fra de enkelte institutioner. Tilkendegivelserne omhandler dels institutionernes ønsker om udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser, samt ønsker til organisering.

Regionsrådet skal dog kun tage stilling til ønskerne om udbudsplacering. Ønsker til organisering indgår i materialet, men er ikke noget Regionsrådet skal udtale sig om.

På den baggrund træffer Regionsrådet beslutning om sine anbefalinger til placeringen af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Det samlede materiale sendes herefter til STUK - forventeligt i 1. kvartal 2027.

Den endelige beslutning om det fremtidige uddannelses- og institutionslandskab træffes af Børne- og Undervisningsministeren, forventeligt i 2. kvartal 2027. Beslutningen baseres på en samlet vurdering på tværs af alle spor med henblik på at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende løsning. Bilag 3 viser ministeriets overordnede tidsplan for processen.

Region Nordjyllands proces

Den endelige plan fra STUK blev udmeldt d. 30. januar 2026. I marts 2026 godkendte Regionens Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse den nordjyske proces (se overblik i bilag 4).

Processen består indledningsvis af individuelle skoledialoger med skolernes øverste ledelse og bestyrelse.

Dernæst faciliterer administrationen fælles dialoger i fire lokalområder (Vendsyssel, Aalborg, Thy-Mors-Jammerbugt og Himmerland) med henblik på, at skolerne drøfter og - hvor muligt - når til enighed om, den mest hensigtsmæssige placering og organisering i deres område.

I efteråret afholdes et fælles møde mellem Udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse og skolerne, hvor de scenarier og modeller, der er udviklet i processen, drøftes.

Desuden skal udvalget løbet af foråret 2026 behandle et politisk oplæg til mål for Region Nordjyllands fremtidige Uddannelsesstrategi. Målene vil understøtte de statslige pejlemærker og beskrive nordjyske hensyn i den videre proces. Udover sikring af det bredest mulige uddannelsesudbud lokalt drejer det sig blandt andet om hensyn til tilgængelighed, stærke ungdoms- og læringsmiljøer, tæt kobling til arbejdsmarked og videre uddannelse samt løsninger, der er robuste i et langsigtet demografisk perspektiv.

Indstilling

Det indstilles, at Politisk Dialogforum Nordjylland

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Politisk Dialogforum Nordjylland tog orienteringen til efterretning.

Regionen blev opfordret til fortsat at holde tæt administrativ kontakt med uddannelsesinstitutionerne for at sikre fremdrift i processen.

Bilag

Bilag 1 Overblik over institutioner og byområder

Bilag 2 Pejlemærker

Bilag 3 Tidsplan udmeldt af STUK

Bilag 4 Region Nordjyllands proces

Punkt 5: Lukket

1-01-70-1-26

Punkt 6: Godkendelse: Kommende møder

1-01-70-1-26

Resumé

Politisk Dialogforum Nordjylland anmodes om at godkende foreslåede tidspunkter for kommende møder i 2026.

Sagsfremstilling

I forbindelse med oprettelsen af Politisk Dialogforum Nordjylland (PDFN) blev det aftalt, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis møder i forummet afholdes i umiddelbar tilknytning til møder i BRNs bestyrelsen, hvor de fleste medlemmer af PDFN i forvejen er samlet.

Derfor foreslås det, at der bookes møder i PDFN

- 4. september 15.00-16.30
- 20. november 15.00-16.30

Indstilling

Det indstilles, at Politisk Dialogforum Nordjylland

1. Godkender at der bookes møder på de to foreslåede tidspunkter

Beslutning

Politisk Dialogforum Nordjylland godkendte de foreslåede datoer. Det afklares om møderne evt. kan placeres inden BRN-møderne.

Punkt 7: Eventuelt

1-01-70-1-26

Sagsfremstilling

Eventuelt:

- Sammensætning af NT's bestyrelse (Mikael Klitgaard)

Beslutning

Under dette punkt blev følgende desuden nævnt:

- Nordjysk enighed om ønske om elektrificering af jernbaner i Vendsyssel, og at dette ingen umiddelbar direkte sammenhæng har med stationsstruktur nord for Limfjorden.
- Aftale om muligt psykiatri-punkt til næste møde i Politisk Dialogforum Nordjylland - bl.a. med fokus på ansvarsdeling og snitflader ml. kommune/region og som forberedelse af et større møde om psykiatri for en bredere kreds af relevante regionale og kommunale aktører. Sagen drøftes i administrativ kreds forinden, med involvering af relevante direktørkredse på børne- og ungeområdet.
- Dagsordner og referater fra Politisk Dialogforum Nordjylland offentliggøres på rn.dk.
- Regionsrådsformanden og regionsdirektøren har planlagt rundtur til de nordjyske borgmesterkontorer svarende til en tilsvarende rundtur i 2024.